

n.l. rode cijfers in margine verwijzen naar dossier van 17 aug. 1961. S. 387

Kopie No.

CONFIDENTIE No: 1407
INFORMATIEKOPIE:

Dir./Afd.:	10/a/67
Visie:	
Ag. No:	8436
Dossier:	986-1

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

18 augustus 1961

BESTEMD VOOR:

ambassade + g.n.v. brussel

DATUM VAN AFZENDING:

18 augustus 1961

986/vk

AFKOMSTIG VAN:

min. v. b.z.

AFGESCHREVEN:

confidentieel

PARAAF/OPM:

[Handwritten signature]
218

betreft engels verzoek om opening onderhandelingen over toetreding tot e e g stp in verband met de tot op heden ontvangen verzoeken om onderhandelingen te openen over toetreding tot de e e g van de engelse kma de ierse en de deense regering kma rijzen een groot aantal problemen kma waarmee ook u in de komende weken zult worden geconfronteerd stp in verband met de gesprekken kma welke door u ongetwijfeld met autoriteiten te uwent terzake zullen worden gevoerd kma volgt hieronder een algemeen overzicht van deze vraagstukken volgens de stand van zaken op dit ogenblik stp

te verwachten is dat in de loop van de maand september de zes overeenstemming zullen moeten bereiken zowel over de wijze waarop naar hun mening onderhandelingen over de toetredingen gevoerd zouden moeten worden kma als ook dash zo mogelijk undash over een aantal belangrijke politieke vraagstukken welke hierbij rijzen stp aangenomen mag worden dat in oktober een eerste conferentie plaatsvindt met vertegenwoordigers van de landen welke om toetreding hebben gevraagd stp op deze conferentie zal primair over de procedure moeten worden beslist stp

alvorens in te gaan op de belangrijkste problemen welke met betrekking tot deze onderhandelingsconferentie rijzen kma moge ik vooropstellen kma dat het naar mijn mening van fundamenteel belang is dat deze onderhandelingen zo spoedig mogelijk beginnen en zo kort mogelijk duren stp dit is in de eerste plaats nodig om algemeen politiek psychologische redenen kma gelet ook op de ernstige internationale situatie waarmee het westen en europa in de komende maanden ongetwijfeld zal worden geconfronteerd stp het is echter ook nodig voor het werk binnen de gemeenschappen stp de kans dat de besprekingen over thans in de gemeenschappen aan de orde zijnde voorstellen en vraagstukken zullen worden geremd en geblokkeerd kma omdat kans bestaat

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantw. (zie Richtlijn).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No.: 1407

Rubricering: gconfidentieel

dat op korte termijn het aantal leden wordt uitgebreid kma is groot stp hoe langer de onderhandelingen duren kma hoe meer dientengevolge het werk in de gemeenschappen dreigt te stagneren stp het nederlandse standpunt omtrent de verder te volgen procedure zal dan ook primair worden bepaald door de overweging hoe zo snel mogelijk zo eenvoudig mogelijke resultaten kunnen worden bereikt stp

s e c u n d o

w e l k e l a n d e n z u l l e n
a a n d e o n d e r h a n d e l i n g s
c o n f e r e n t i e d e e l n e m e n v r g t k n
a h e t i s t e v e r w a c h t e n d a t i n e e r s t e i n s t a n t i e z a l
w o r d e n o n d e r h a n d e l d m e t d e l a n d e n w e l k e o m t o e t r e d i n g
t o t d e e e g v r a g e n e n e e r s t i n e e n l a t e r s t a d i u m m e t
d e l a n d e n w e l k e a s s o c i a t i e v r a g e n s t p a a n g e z i e n d e
e n g e l s e r e g e r i n g h e e f t v e r k l a a r d k m a d a t r e k e n i n g
g e h o u d e n m o e t w o r d e n m e t d e b e l a n g e n v a n d e e f t a
p a r t n e r s e n d e t o e t r e d i n g v a n e n g e l a n d e n e n k e l e
a n d e r e e f t a l a n d e n v e r m o e d e l i j k o p z e g g i n g e n v e r d w i j n i n g
v a n h e t e f t a v e r d r a g t e n g e v o l g e z a l h e b b e n k m a l i j k t
h e t w a a r s c h i j n l i j k d a t u i t e i n d e l i j k a l l e t o e t r e d i n g s
r e g e l i n g e n e n a s s o c i a t i e s t e g e l i j k e r t i j d z u l l e n w o r d e n
g e f i a t t e e r d e n i n w e r k i n g z u l l e n t r e d e n s t p

b z a l e l k l a n d d a t o m t o e t r e d i n g v r a a g t o o k t o e g e l a t e n
w o r d e n v r g t k n d i t v r a a g s t u k i s o p g e k o m e n n a a r a a n
l e i d i n g v a n h e t v e r z o e k v a n i e r l a n d s t p i n b r u s s e l
i s g e b l e k e n k m a d a t b i j v e r s c h i l l e n d e e e g l a n d e n
a a r z e l i n g e n b e s t a a n t e n a a n z i e n v a n h e t i e r s e v e r z o e k
s t p i n d e e e r s t e p l a a t s i s g e s t e l d k m a d a t i e r l a n d
a l s o n d e r o n t w i k k e l d l a n d w e l l i c h t n i e t i n s t a a t z o u
z i j n a l l e r e c h t e n e n v e r p l i c h t i n g e n v a n d e e u r o p e s e
v e r d r a g e n t e a a n v a a r d e n s t p d e z e o v e r w e g i n g i s m e d e
g e b a s e e r d o p h e t i e r s e m e m o r a n d u m k m a g e d a t e e r d v i e r
j u l i n e g e n t i e n h o n d e r d e e n e n z e s t i g k m a w a a r i n w o r d t
g e s p r o k e n o v e r b e p a a l d e a a n p a s s i n g e n e n r e g e l i n g e n
k m a w e l k e g e t r o f f e n z o u d e n m o e t e n w o r d e n b i j t o e t r e d i n g
v a n i e r l a n d i n v e r b a n d m e t d e e c o n o m i s c h e s i t u a t i e
v a n d i t l a n d s t p

i n d e t w e e d e p l a a t s i s g e s t e l d k m a d a t i e r l a n d
k m a d a t g e e n n a t o l i d i s k m a m o e i l i j k d e v e r d e r l i g g e n d e
p o l i t i e k e d o e l e i n d e n v a n d e z e s e n d e e u r o p e s e g e m e e n
s c h a p p e n z o u k u n n e n o n d e r s c h r i j v e n s t p

h e t r e s u l t a a t i s g e w e e s t k m a d a t h e t i e r s e v e r z o e k
o m t o e t r e d i n g n o g n i e t v o o r a d v i e s k m a c o n f o r m a r t
t w e e h o n d e r d z e v e n e n d e r t i g k m a i s d o o r g e g e v e n a a n d e
e u r o p e s e c o m m i s s i e s t p v o o r t s i s d e i e r s e r e g e r i n g
e e n b r i e f g e z o n d e n k m a a f w i j k e n d v a n d i e a a n d e e n g e l s e
r e g e r i n g k m a w a a r i n m e t n a m e w o r d t g e v r a a g d w a t d e
b e t e k e n i s i s v a n h e t h i e r b o v e n g e s i g n a l e e r d e v o o r b e h o u d

-3-

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.:
Rubricering: 1407
confidentieel

-3-

van de ierse regering in haar memorandum van vier juli stp

het economische bezwaar lijkt niet sterk stp het gemiddelde inkomen per hoofd van de bevolking in ierland is ongeveer hetzelfde als van italie pntkma het ligt zelfs iets hoger stp voorts is gebleken kma dat het ierse aide memoire van vier juli geenszins de bedoeling heeft te stellen kma dat ierland in het algemeen de verplichtingen van het e e g verdrag niet zou kunnen aanvaarden stp men wil slechts over bepaalde overgangsregelingen spreken in verband met de nog jonge ontwikkeling van de ierse industrie stp gecompliceerder is het politieke aspect stp de vragen welke hier rijzen zijn de volgende stp

??

kan een land toetreden tot de europese gemeenschappen en toch afzijdig blijven van de pogingen tot politieke samenwerking kma welke thans zullen worden uitgewerkt in de vaste studiec ommissie in parijs ter voorbereiding van de periodiek te houden europese topconferenties vrgtkn zal een land kunnen deelnemen aan de europese gemeenschappen maar niet deelnemen aan pogingen om te komen tot een gemeenschappelijke buitenlandse politiek vrgtkn kan een land lid zijn van de gemeenschappen en tevens meewerken aan de ontwikkeling van een gemeenschappelijke buitenlandse politiek zonder lid te zijn van de nato vrgtkn

hier rijst het probleem van het verband tussen het politieke overleg binnen de nato en het politieke overleg in de periodieke bijeenkomsten van de europese regeringschefs kma als ook van het verband tussen dit periodieke europese topoverleg en de werkzaamheden van de europese gemeenschappen stp

deze problemen zijn thans in studie en ik moge thans volstaan met deze te signaleren stp

c zullen de onderhandelingen eerst met engeland alleen en vervolgens met de andere toetredingscandidaten worden gevoerd of zullen de onderhandelingen van meet af aan met alle toetredingscandidaten tegelijkertijd plaatsvinden vrgtkn de opvattingen hierover lopen momenteel uiteen stp

een belangrijk argument eerst met de engelsen alleen te onderhandelen dash zoals met name de heer spaak schijnt te wensen undash is dat de engelse toetreding het belangrijkste en het moeilijkste is en landen als ierland en denemarken toch eerst zullen willen toetreden indien het zeker is dat overeenstemming met engeland over toetreding is bereikt stp voorts is te bedenken dat het zeer goed mogelijk is dat bepaalde landen dash te denken ware bijv aan noorwegen undash in oktober nog geen definitief besluit terzake hebben kunnen nemen

6

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Ri. (n))
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 1407

-4-

Rubricering: confidencieel

en dat het onwenselijk moet worden geacht de onderhandelingen over toetreding eerst te beginnen kma indien vast staat welke landen hiervoor in aanmerking wensen te komen stp

er zijn echter ook sterke overwegingen om de onderhandelingen met alle candidaat leden gezamenlijk te voeren stp immers kma landen als ierland en denemarken zullen ook belang hebben bij de speciale voorzieningen welke engeland wenst en welke zij toch bij toetreding ook zullen moeten aanvaarden stp voorts lijkt het logisch de onderhandelingen over de technisch noodzakelijke verdragswijzigingen bijv inzake de samenstelling en de werkwijze van de instituten kma reeds van meet af aan met alle betrokkenen te voeren stp

een definitief standpunt is nog door geen der e e g landen ingenomen ptkma voorts is het ook van belang hoe de nieuwe candidaat leden hiertegenover staan stp

tertio
vraagstukken van procedure van de komende onderhandelingen dbbpnt

a aan de onderhandelingen zal worden deelgenomen door vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten en van de regeringen der candidaatleden kma zulks overeenkomstig art tweedriezeven e e g stp het is te verwachten dat de onderhandelingen somtijds op ministerieel niveau kma doch in de praktijk op ambassadeurniveau zullen plaatsvinden stp waarschijnlijk zullen voor specifieke problemen subcommissies worden ingesteld kma waarin deskundigen van de landen zitting zullen nemen stp wie nederland in deze onderhandelingen zal hk zullen slhk vertegenwoordigen is nog niet vastgesteld b de meest geëigende plaats voor de onderhandelingsconferentie lijkt brussel stp c voorzitterschap stp

dezerzijds wordt de voorkeur gegeven aan een vaste voorzitter boven een roulerend voorzitterschap stp het is mijn bedoeling de heer spaak te vragen of hij bereid zou zijn dit vaste voorzitterschap op zich te nemen en mij toe te staan zijn voorzitterschap bij de andere deelnemers aan de conferentie te bepleiten stp d secretariaat stp

er zal een ad hoc secretariaat worden gevormd dat voor de zes waarschijnlijk zal worden bemand met personeel van het secretariaat generaal van de raden van ministers stp voorts zullen vertegenwoordigers van de andere onderhandelende landen aan het secretariaat moeten worden toegevoegd stp e rol europese commissie stp

*En de Raad?
En de (C)??*

14

1. Op een codex, mag bijgevoegd in open taal worden, want aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie RB. (p. 11))
2. Afschriften van codexberichten mogen afgehandeld door de afdeling Verbindingen worden vervoerd.
3. Over de inhoud van een codex, mag niet met verwijzing naar dit bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers welke codex, bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 1407

-5-

Rubricering: confidencieel

blijkens art tweedriezeven e e g en tweevijfnul
euratom zullen de eksecutieven advies over de toetreding
moeten uitbrengen stp de rol van de hoge autoriteit
is voor wat de k s g betreft analoog stp dezerzijds
zal het standpunt worden ingenomen kma dat de eksecutieven
als adviseurs steeds de onderhandelingen zullen kunnen
bijwonen voor de verdragen waarvoor zij competent zijn
stp

f gemeenschappelijk optreden van de zes stp

hoewel het uiteraard van belang is dat de zes zoveel
mogelijk een gemeenschappelijk standpunt innemen kma
lijkt het voor de soeplesse bij de onderhandelingen
niet gewenst vast te leggen dat de zes steeds slechts
e e n woordvoerder zullen hebben die slechts een gemeen
schapsstandpunt mag vertolken stp een attractie van
de benoeming van de heer spaak tot voorzitter van de
conferentie kma lijkt mij onder meer dat hij in staat
zal zijn kma wanneer nodig kma steeds de vertegenwoordigers
van de zes bij elkaar te roepen teneinde zijn pushing
power in te zetten om zoveel mogelijk tot overeenstemming
te komen stp

q u a r t o

h e t v o o r w e r p v a n d e o n d e r h a n
d e l i n g e n d b b p n t

a het lijkt gewenst dat van meet af aan tegenover
engeland en de andere landen welke om toetreding
vragen kma wordt gesteld kma dat zij zouden moeten
toetreden tot alle drie Europese gemeenschappen stp
in herinnering zij gebracht kma dat minister heath
dit voor engeland reeds in beginnel heeft aanvaard
tijdens de besprekingen op een augustus gehouden op
de raadszitting van de w e u stp

b te verwachten is dat de onderhandelingen zullen
betreffen in de eerste plaats een aantal technisch
noodzakelijke verdragswijzigingen kma waarvan die met
betrekking tot de samenstelling en de stemmingsprocedure
van de instituten het belangrijkste zullen zijn stp
in de tweede plaats zullen waarschijnlijk een aantal
protocollen worden opgesteld kma waarin voor engeland
kma respectievelijk denemarken en andere kma speciale
voorzieningen zullen worden getroffen in analogie van
die welke ook bij de sluiting van het e e g verdrag
voor bepaalde e e g lid staten zijn getroffen stp
welke regelingen de engelse regering zal vragen kma
is op dit ogenblik nog niet bekend stp concrete voorstellen
zijn terzake nog niet ingediend stp ook is nog niet
vernomen of zijdens de e e g lidstaten bijzondere
regelingen gewenst zouden worden in geval van toetreding
van andere Europese landen stp

c wat men zich moet voorstellen bij associatie van

-6-

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitend door de afdeling Verbindingen worden vervoerd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 1407

-6-

Rubricering: confidentieel

bepaalde kma met name bijv neutrale staten in europa met de europese gemeenschappen is op dit ogenblik niet te zeggen stp hieromtrent vond nog geen gedachtenwisseling plaats stp een essentieel kenmerk van associatie is echter dat het geassocieerde land geen lid is van de instellingen der gemeenschappen stp dezerzijds bestaat grote belangstelling om nader te vernemen wat landen als zweden kma oostenrijk kma portugal en zwitserland zich denken dat de inhoud zou moeten zijn van een regeling welke als associatie zou moeten worden betiteld stp

q u i n t o

d e e l n e m i n g e n g e l a n d e n a n d e r e c a n d i d a a t l e d e n a a n l o p e n d e w e r k z a a m h e d e n i n b r u s s e l h k e e g k m a e u r a t o m s l h k k m a l u k s e m b u r g h k e g k s s l h k e n p a r i j s h k s t u d i e c o m m i s s i e v o o r b e r e i d i n g e u r o p e s e t o p c o n f e r e n t i e s l h k s t p

het ligt voor de hand te veronderstellen dat de landen welke om toetreding hebben gevraagd kma gaarne zo spoedig mogelijk betrokken zullen worden in het gewone werk van de europese gemeenschappen stp zonder meer is dit duidelijk voor wat betreft de uitwerking van de landbouwpolitiek kma de handelspolitiek kma het vestigingsbeleid kma de migratie van arbeiders etc stp de deense regering heeft dit reeds uitdrukkelijk gevraagd voor de besprekingen over de gemeenschappelijke landbouwpolitiek in haar brief aan de voorzitter van de e e g raad van ministers stp voorts heeft de engelse premier kma bij zijn antwoord in het parlement op twee augustus gesteld kma dat engeland ook gaarne zo spoedig mogelijk betrokken zou worden bij de werkzaamheden ter voorbereiding van de europese topconferentie stp

hoe dit probleem geregeld moet worden is nog niet besproken stp verschillende modaliteiten zijn denkbaar stp het ene uiterste is dat men de engelsen en anderen reeds van meet af aan volledig betreft bij de werkzaamheden in brussel en in parijs stp het andere uiterste is kma dat men het standpunt inneemt dat de engelsen en anderen eerst na volledige regeling van de toetreding aan de werkzaamheden kunnen deelnemen stp waarschijnlijk zal een tussenoplossing gevonden moeten worden stp mijnerzijds bestaat voorkeur voor de stelling dat de toetredingsonderhandelingen moeten slagen en dat het dus ook zinvol is de engelsen kma de denen e a reeds zo spoedig mogelijk kma zij het informeel kma te betrekken bij de belangrijkste actuele vraagstukken welke in brussel en in parijs aan de orde zijn stp